

Kansalaisareena

Toimintasuunnitelma 2022

Hyväksytty hallituksessa 14.10.2021

Sisällys

Esipuhe	3
Johdanto: Kansalaisareenan strategia ja arvot	5
1. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen: Vapaaehtoistoiminnan asema paranee poliittisessa päätöksenteossa 6	
1.1 Päätäjätapaamiset, lainsäädäntöhankkeet ja yhteiskunnalliset ohjelmat.....	6
1.2 Vapaaehtoistoiminta hyvinvointialueilla	7
2. Vapaaehtoistoiminta lisääntyy ja sen laatu paranee Suomessa	9
2.1 Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikkoverkoston toiminta	9
2.2 Jäsenyhteisöjen ja sidosryhmien kanssa toimiminen	13
2.3 Vapaaehtoismuotojen kehittäminen	14
3. Vapaaehtoistoiminta on tunnettua ja houkuttelevaa.....	15
3.1 Vapaaehtoisten päivä	15
3.2 Vuoden vapaaehtoinen.....	15
3.3 Vertaistuen päivä.....	16
4. Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat.....	17
4.1. Vapaaehtoistyö.fi – vapaaehtoistyön edistäminen digialustan avulla 2020–2022	17
4.2. JEP – Nuorten hanke	19
4.3. Muu kehittämistyö	20
5. Viestintä	21
6. Henkilöstö, hallinto ja talous	24
6.1 Henkilöstö	24
6.2 Hallinto.....	24
6.3 Talous	25

Esipuhe

Vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallinen merkitys on kasvussa ja kasvaa edelleen tulevina vuosina. Kansalaisareenan vuosittaisten sidosryhmäkyselyiden (1/2021, 2/2020) sekä Vapaaehtoistyö Suomessa -selvityksen (5/2021) tuloksista ilmenee vapaaehtoistoiminnan aseman tärkeys. Kansalaisareenaa tarvitaan nyt erityisesti lisäämään vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä, koostamaan luotettavaa tietoa vapaaehtoistoiminnasta, kokoamaan vapaaehtoistoiminnan osaamista, edistämään järjestöjen, seurakuntien ja kuntien yhteistyötä ja hyviä käytäntöjä sekä viemään vapaaehtoistoiminnan tilasta tietoa päättäjille. Vuosi 2022 keskittyy erityisesti vaikuttamisen ja viestinnän teemaan.

Vaikutamme vahvasti sote- ja maakuntarakenteisiin ja vapaaehtoistoiminnan rakenteiden selkiyttämisessä, järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan rahoituksen turvaamisessa, työttömien oikeudessa tehdä vapaaehtoistoimintaa sekä vapaaehtoistoiminnan moninaistumisen tukemisessa. Näiden teemojen ympärille kutsutaan myös jäsenjärjestöjä yhteiseen vaikuttamistyöhön.

Kansalaisareena edistää sitä, että vapaaehtoisena toimimisen hyvinvointi- ja osallisuusvaikutukset ulottuvat yhä useammalle. Vapaaehtoistoiminnan toimintaympäristö muuttuu yhä monimutkaisemmaksi yhteiskunnallisten muutosten myötä. Muuttuvassa toimintaympäristössä vapaaehtoistoiminnan vaikuttamistyö edellyttää laaja-alaista osaamista ja verkostojen tehokasta hyödyntämistä. Tavoitteena on, että Kansalaisareena näkyy myös paikallistasolla ja tapaa vapaaehtoistojia ympäri Suomen sekä kutsuu toimijoita yhteisen kehittämisen äärelle. Vapaaehtoistoiminnan näkyväksi ja houkuttelevaksi tekemiseen tarvitaan jatkuvasti uusia keinoja, kun sitoutumisen ja osallistumisen tavat muuttuvat.

Koronapandemian aiheuttaman hyvinvointivajeen hoitamisessa, yhteiskunnan resilienssin vahvistamisessa ja polarisaation estämisessä vapaaehtoistoiminnalla on merkittävä rooli. Kansalaisareenan vuosi 2022 käynnistyy korona-exit-teemalla, sillä vapaaehtoistoiminnan kenttä tarvitsee tukea korona-aikana omaksuttujen uusien käytäntöjen vahvistamiseen, uusien

vapaaehtoisten sitouttamiseen ja vanhojen innostamiseen. Yhdessä luotsaamme vapaaehtoiskentän kohti uutta normaalia.

Anne Porthén
toiminnanjohtaja

Johdanto: Kansalaisareenan strategia ja arvot

Kansalaisareena on vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttaja Suomessa. Luomme edellytyksiä vapaaehtoistoiminnan määrän lisäämiseksi ja laadun kehittämiseksi.

Parannamme suomalaisen vapaaehtoistoiminnan saavutettavuutta, monimuotoisuutta, innovatiivisuutta ja näkyvyyttä.

Vapaaehtoistoiminta on tärkeää. Se lisää ihmisten ja koko yhteiskunnan hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kasvattaa keskinäistä luottamusta.

Vastaamme toiminnallamme muun muassa näihin toimintaympäristön muutoksiin:

- Merkityksellisyyden kaipuu ja sen etsintä
- Väestöryhmien välinen eriarvoistuminen
- Demokratian muutos ja osallistumistapojen monipuolistuminen
- Väestörakenteen muutos, monikulttuurisuus ja kaupungistuminen
- Ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen käytön ja ympäristökysymysten tuomat haasteet
- Talouden, elinkeinoelämän ja työn muutos
- Teknologinen kehitys ja digitalisaatio

Kansalaisareenan visio: Suomi on maailman paras paikka vapaaehtoistoiminnalle

Toimintamme perustuu Kansalaisareenan arvoihin, jotka ovat:

Vastuullisuus
Rohkeus
Avoimuus
Yhdessä tekeminen
Yhdenvertaisuus

Kansalaisareenan strategiset tavoitteet vuosille 2019 - 2022 ovat:

1. Vapaaehtoistoiminnan asema paranee poliittisessa päätöksenteossa
2. Vapaaehtoistoiminta lisääntyy ja sen laatu paranee Suomessa
3. Vapaaehtoistoiminta on tunnettua ja houkuttelevaa
4. Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat

1. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen: Vapaaehtoistoiminnan asema paranee poliittisessa päätöksenteossa

1.1 Päätäjätapaamiset, lainsäädäntöhankkeet ja yhteiskunnalliset ohjelmat

Kansalaisareenan tehtävänä on vapaaehtoistoiminnan kentän, yksittäisten järjestöjen ja yksittäisten vapaaehtoisten asian ajaminen, epäkohtiin puuttuminen ja vaikuttaminen, jotta vapaaehtoiset ja vapaaehtoisen toiminnan kenttä voisivat mahdollisimman hyvin. Tavoitteena on, että vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset paranevat yhteiskunnassa ja vapaaehtoistoiminnan esteitä puretaan.

Vaikutamme lainsäädäntöhankkeisiin ja muihin vapaaehtoistoimintaa ja kansalaistoimintaa sivuaviin valtakunnallisiin hankkeisiin ja ohjelmiin sekä tuotamme ajankohtaisiin lakiesityksiin lausuntoja jäsenjärjestöjen ja -yhteisöjen kanssa. Jatkamme yhteistyötä mm. oikeusministeriön demokratiayksikön, kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan ja eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän kanssa.

Kansalaisareena edistää ihmisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan. Aloitamme säännöllisen yhteydenpidon THL:n Yhdenvertaisuus ja osallisuus -yksikön kanssa ja seuraamme demokratiaohjelmaa, jonka tavoitteena on edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnallisessa osallistumisessa.

Edistämme työttömien oikeutta vapaaehtoistoimintaan. Tapaamisissa työ- ja elinkeinoministeriön virkamiesten sekä TE-toimistojen kanssa vaikutamme sen puolesta, että TE-toimistot tulkitsevat asiaa koskevaa lainsäädäntöä yhdenmukaisesti.

Kansalaisareena käynnistää Erätauko-dialogit syventääkseen ymmärrystä siitä, miten vapaaehtoistoimintaan liittyvät yhteiskunnalliset ilmiöt koetaan ihmisten arjessa. Vuonna 2022 dialogien teemana on vapaaehtoistoiminta ja työllisyys. Dialogit toteutetaan kolmella paikkakunnalla yhteistyössä alueellisten järjestökeskusten kanssa.

Luomme uusia yhteyksiä kotoutumista edistäviin tahoihin ja käymme järjestöjen ja TEM:n kanssa keskustelua kotoutumisen selonteosta ja siinä esitetyistä uudistustoimista. Tuomme esille vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia kotoutumisessa ja kiinnitämme erityistä huomiota kotoutujan rooliin vapaaehtoisena.

Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän kanssa järjestettävällä seminaarilla ja erilaisilla tapaamisilla Kansalaisareena lisää päättäjien ja viranomaisten tietoisuutta vapaaehtoistoiminnan potentiaalista osaamisen kerryttämisessä, kotoutumisessa, työllistymisessä ja osatyökykyisten kuntoutuksessa.

Alkukevästä järjestetään Eduskunnan tukiryhmän kanssa “kyselytunti”, jossa Kansalaisareenan jäsenjärjestöt voivat esittää kysymyksiä päättäjille.

Vaikuttamistyön osaaminen ja resurssit vahvistuvat yhteiskuntasuhteiden asiantuntijan palkkaamisen myötä. Vaikuttamistyössä kuullaan vapaaehtoistoiminnan kentän tarpeita sekä viedään viranomaistietoa ja hyviä käytäntöjä kentälle. Tärkeinä yhteistyökumppaneita vaikuttamistyössä ovat Kansalaisareenan jäsenjärjestöt ja -yhteisöt sekä Valikkoverkoston jäsenet.

Tuloksina odotetaan, että vapaaehtoistoiminnan kannalta olennaisia näkökulmia saadaan nostettua esille päätöksenteon pohjaksi. Lisäksi odotetaan, että päättäjät ja viranhaltijat tunnistavat paremmin vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudet kotoutumisessa, työllistymisessä ja heikommassa asemassa olevien osallisuuden lisäämisessä.

1.2 Vapaaehtoistoiminta hyvinvointialueilla

Kansalaisareenan tavoitteena on, että vapaaehtoistoiminnan ja sitä tuottavien järjestöjen keskeinen rooli hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääjänä tunnustetaan kuntien ja hyvinvointialueiden uusissa rakenteissa ja verkostoissa.

Kansalaisareena kohdentaa vaikuttamistyötä osallistamalla vapaaehtoistoiminnan kenttää ja tehostamalla verkostoyhteistyötä.

Selvitämme, millaisissa hyvinvointialueisiin kiinnittyvissä verkostoissa vapaaehtoisorganisaatiot ovat mukana ja miten hyvin näissä verkostoissa heidän mielestään on tällä hetkellä tunnistettu vapaaehtoistoiminnan rooli hyvinvointialueilla. Myös Valikkotoiminnassa valikkoryhmien äänen kuulumista hyvinvointialueilla edistetään ja valikkoryhmiin pyritään saamaan kuntien edustajia.

Yhdessä vapaaehtoisorganisaatioiden, hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa etsitään uusia ratkaisuja vapaaehtoistoiminnan kentän esille tuomiin haasteisiin, kuten vapaaehtoisten ikääntyminen ja kuormittuminen, uusien osallisuuden tapojen löytäminen sekä vapaaehtoistoiminnan ja ammattityön rajapinnan selkiyttäminen. Kansalaisareena levittää parhaita uusia malleja vapaaehtoisorganisaatioille, hyvinvointialueille ja kunnille sekä näiden yhteistyöverkostoille.

Maakunta- ja kuntatason järjestötoimijoille tuotetaan tietopaketti vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuudesta ja sen osallisuus- ja hyvinvointivaikutuksista, jotta nämä pystyvät viestimään toiminnan merkityksestä kunta- ja hyvinvointialueyhteistyössä. Sote-muutostukihankkeen sekä VM:n ja järjestöjen koordinoiman Kansalaisjärjestöakatemia kanssa toteutetaan seminaareja/webinaareja, joissa jaetaan viranomaisille ja julkisen sektorin toimijoille hyviä käytäntöjä vapaaehtoistoiminnan kiinnittymisestä kuntiin ja hyvinvointialueisiin.

Tuloksina odotetaan, että Kansalaisareena on saanut vaikutettua sote-uudistuksessa vapaaehtoistoiminnan järjestäjien asemoitumiseen uusissa rakenteissa sekä selkeyttänyt palvelupolkuja ja vapaaehtoistoiminnan ja ammattilaisten työn välistä rajapintaa. Kuntalaiset löytävät järjestöjen palvelut, vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen uusissa rakenteissa. Vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset kunnissa ja hyvinvointialueilla turvataan.

2. Vapaaehtoistoiminta lisääntyy ja sen laatu paranee Suomessa

2.1 Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikkoverkoston toiminta

Valikkoverkosto on vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden valtakunnallinen verkosto. Se koostuu alueellisista ryhmistä, joihin kuuluu yhteensä noin 1300 järjestöjen, kuntien, sairaanhoitopiirien, seurakuntien ja yritysten vapaaehtoistoiminnan koordinaattoria, sekä koordinoivassa roolissa toimivaa vapaaehtoista. Valikkoverkosto on alusta vapaaehtoistoimintaa koordinoivien ammattilaisten ja asiantuntijoiden keskinäiselle kohtaamiselle, yhteistyölle ja vertaistuelle. Verkoston 40 ryhmää tapaavat säännöllisesti, tekevät paikallista vaikuttamistyötä, yhteistä vapaaehtoistoiminnan viestintää, järjestävät koulutuksia ja virkistystä sekä koordinaattoreille että omille vapaaehtoisilleen, järjestävät tapahtumia ja rekrytoivat vapaaehtoisia yhdessä. Kansalaisareena tukee valikkoryhmien toimintaa viestinnällä, tarjoamalla materiaaleja, jakamalla tietoa ja osaamista valikkoryhmille ja auttamalla ryhmiä jakamaan osaamistaan keskenään sekä muiden ryhmien välillä.

Valikkoverkosto kasvattaa vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden osaamista ja sitä kautta vapaaehtoistoiminnan laatua, saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja näkyvyyttä. Tätä toteutetaan kahdella tavalla: tuottamalla uutta tietoa koordinaattoreiden käyttöön ja tarjoamalla koordinaattoreille koulutusta.

Tavoitteena on vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden osaamisen kehittyminen. Kehittymisalueita ovat esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan mittaaminen, vapaaehtoisten osallisuuden kehittäminen, vapaaehtoistoiminnan tiedotus ja markkinointi, vapaaehtoistoiminnan järjestäminen poikkeusoloissa, vertaistukitoiminnan kehittäminen, kunta-järjestö-yhteistyön kehittäminen, eri kohderyhmien kuten ikääntyneiden tai nuorten parissa tehtävään vapaaehtoistyöhön liittyvät ominaispiirteet jne.

Verkosto järjestää koulutusseminaareja, jakaa niiden materiaalia laajasti sekä julkaisee oppaan Valikkoverkoston julkaisusarjassa. Vuonna 2022 tavoitteena on järjestää vähintään 15 seminaaria tai webinaaria sekä vertaistuen päivän tapahtuma. Kaikki seminaarit videoidaan tai toteutetaan webinaarina, ja koulutusmateriaalit tulevat Kansalaisareenan kotisivuille

kaikkien ulottuville. Oppaasta tulee sekä painettu että verkkoversio. Vuoden 2022 oppaan aihe on Nuorten vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Seminaarit ja webinaarit järjestetään Kansalaisareenan ja paikallisten ryhmien yhteistyönä. Vuonna 2022 järjestävät ryhmät ovat seuraavat: Espoo, Frivilligt på Svenska, Jyväskylä, Kainuu, Koillismaa, Kokkola, Kuopio, Lahti, Oulu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Satakunta, Savonlinna, Tampere, mahdollisesti Vantaa.

Tuloksena vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden osaaminen kehittyy, mikä johtaa vapaaehtoistoiminnan laadun ja saatavuuden kehittymiseen. Seminaarien ja muiden materiaalien sisällöt suunnitellaan niin, että ne hyödyttävät sekä pidempään työskennelleitä että vastikään työssään aloittaneita koordinaattoreita.

Valikkotoiminnan toisena tavoitteena on vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden työssäjaksamisen paraneminen.

Valikkoryhmät kokoontuvat alueellisesti. Kansalaisareenan sidosryhmäkyselyn 2021 mukaan Valikkoverkoston jäsenet toivovat saavansa alueellisen valikkoryhmän kautta erityisesti vertaistukea muilta vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreilta sekä verkostoitumismahdollisuuksia. Myös mahdollisuuksia tehdä yhdessä esimerkiksi tiedotusta ja vapaaehtoisten rekrytointia toivotaan paljon. Kansalaisareena tukee ryhmiä vastaamaan näihin toiveisiin. Käytännössä autamme ryhmiä toiminnan suunnittelussa ja tuemme ryhmien puheenjohtajien keskinäistä tiedonvaihtoa ja hyvien käytäntöjen jakoa. Monet vapaaehtoistoiminnan koordinaattorit ovat edelleen oman organisaationsa ainoita koordinaattoreita. Valikkoryhmän hyvä toimintatuki omalle työlle on tärkeä.

Tuloksina odotetaan, että vapaaehtoistoiminnan koordinaattorit kokevat saavansa riittävästi tukea työhönsä: käytännössä tulokset näkyvät parantuneena jaksamisena ja siten työn laadussa. Työskentelemme sen suuntaisesti, että koordinaattorit saisivat laajemman keinovalikoiman oman työnsä kehittämiseen, riittävästi tukea tehdä tarvittavia muutoksia omassa työssä ja lisää ymmärrystä vapaaehtoistoiminnan merkityksestä ja mahdollisuuksista.

Valikkotoiminnan työllä tavoitellaan myös sitä, että vapaaehtoistoiminnan järjestäjien eli järjestöjen, kuntien ja yritysten toimijoiden tekemän päällekkäisen työn määrä alueilla vähenee ja resurssit käytetään tehokkaasti.

Yksi keskeinen elementti valikkoryhmien toiminnassa on yhteinen tekeminen alueellisesti. Sen sijaan, että kaikki organisaatiot tekisivät omaa tiedotusta, koulutusta ja markkinointia, niin valikkoryhmässä tämä voidaan tehdä kootusti. Tästä on myös hyötyä potentiaalisille vapaaehtoisille. Sen sijaan, että he osallistuisivat yksittäisen organisaation tiedotustilaisuuteen tai peruskurssille, he voivat osallistua tilaisuuteen, jossa kuulevat kerralla useamman vapaaehtoistoiminnan järjestäjän toiminnasta. Kansalaisareena tukee ja opastaa valikkoryhmiä alueellisen verkostotyön kehittämisessä.

Tuloksina odotetaan, että valikkoryhmät tekevät yhä enemmän alueellista markkinointia, tiedotusta ja koulutuksia yhdessä, jolloin vapaaehtoistoiminta näkyy alueilla entistä paremmin. Olennaista on, että koordinaattorit tunnistavat yhteistyömahdollisuudet eri organisaatioiden välillä ja pystyvät jakamaan hyviä käytäntöjä keskenään, esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan mittaamisen, vapaaehtoisten työohjauksen järjestämisen tai vapaaehtoisten kiittämisen tai muun hyvinvoinnista huolehtimisen tiimoilta.

Valikkotoiminnassa tavoitellaan myös verkoston toiminnan laajenemista ja että uusille alueille perustetaan valikkoryhmiä.

Kansalaisareenan tehtävänä on toimia aktiivisesti uusien valikkoryhmien perustamiseksi. Käytännössä aluetoiminnan päällikkö tai suunnittelija Kansalaisareenassa kokoaa tietyn kunnan tai kuntien vapaaehtoistoiminnan koordinaattorit yhteen taustaorganisaatiosta riippumatta (eli sekä järjestöjen, kuntien, seurakuntien ja yritysten koordinaattorit). Ryhmälle valitaan puheenjohtaja, joka on yksi koordinaattoreista eli vertainen suhteessa muihin ryhmän jäseniin. Puheenjohtaja kutsuu ryhmän kokoukset koolle sekä toimii yhteyshenkilönä sekä ryhmän jäsenten että Kansalaisareenan suuntaan. Aluetoiminnan työntekijät Kansalaisareenassa tukevat puheenjohtajaa ja ryhmää ryhmän toiminta-alueen vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä.

Ryhmien perustaminen vaatii jatkuvaa yhteydenpitoa eri alueille ja hyvää paikallistuntemusta, jotta oikeat toimijat saadaan kokoon. Uuden ryhmän aloittaessa

työntekijä on aina alussa vielä tavallista intensiivisemmin ryhmän toiminnassa mukana, jotta ryhmä varmasti lähtee käyntiin ja saa määriteltyä oman toimenkuvansa, joka aina lähtee alueellisista tarpeista. Toiset ryhmät esimerkiksi keskittyvät enemmän yhteisiin vapaaehtoisten perus- ja jatkokoulutuksiin, toiset kehittävät enemmän ryhmän jäsenten osaamista.

Tuloksina odotetaan, että uusi verkosto tehostaa vapaaehtoistoiminnan markkinointia ja järjestämistä alueilla ja lisää siten alueen koordinaattoreiden mahdollisuuksia saada vertaistukea ja jakaa hyviä käytäntöjä keskenään. Päällekkäisen työn tekeminen alueilla vähenee, mikä johtaa parempaan resurssien käyttöön. Organisaatiot oppivat järjestämään erilaisia vapaaehtoisille suunnattuja rekrytointi-, virkistys- ja koulutustilaisuuksia yhdessä valikkoryhmän kanssa. Uudet vapaaehtoistyön koordinaattorit saavat heti tukea ryhmästä.

Valikkoverkoston tavoitteena on myös kunta-järjestö-hyvinvointialueyhteistyön kehittyminen.

Valikkoryhmiin pyritään aktiivisesti saamaan sekä kuntien että järjestöjen edustajia ja ryhmien toiminnassa korostetaan kunta-järjestö-hyvinvointialueyhteistyön kehittämistä. Käytännössä tehdään toisiaan täydentävää, ei päällekkäistä työtä. Korostetaan vaikuttamistyössä vapaaehtoistyön ja sote-järjestöjen merkitystä mm. sote-keskuksia perustettaessa. Kehitetään järjestöjen ja kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä koronan aiheuttaman hoito- ja hyvinvointivelan kuromisessa kiinni. Tuodaan esille vapaaehtoistoiminnan merkitystä sekä edistetään osallisuutta kuntademokratia-verkoston kautta.

Tuloksina odotetaan, että kuntien ja järjestöjen ja hyvinvointialueiden välinen työnjako ja vuoropuhelu kehittyy, vapaaehtoistoiminnan ja sote-järjestöjen ymmärrys julkisella sektorilla kehittyy ja vapaaehtoistoiminta huomioidaan kuntien toiminnassa aiempaa paremmin. Tärkeää on, että järjestöjen kokemustieto hyödynnetään kunnissa ja maakunnissa, ja että järjestöjä osataan osallistaa palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

2.2 Jäsentyhteisöjen ja sidosryhmien kanssa toimiminen

Tavoitteena on, että vapaaehtoistoiminta vahvistuu ja sen vaikuttavuus lisääntyy.

Kansalaisareenan toiminnan kohderyhmänä ovat vapaaehtoistoimintaa tarjoavat järjestöt ja yhteisöt. Oman toiminnan kautta tavoitetaan jäsenjärjestöt ja -yhteisöt sekä Valikkoverkostossa, Vapaaehtoistyö.fi -palvelussa ja Nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta -hankkeessa mukana olevat järjestöt ja yhteisöt. Eri toimialojen kattojärjestöjen, yhteistyöhankkeiden, työryhmien ja muiden sidosryhmien kautta tuotamme hyötyjä myös suurelle määrälle muita vapaaehtoistoimintaa tarjoavia järjestöjä ja yhteisöjä.

Sidosryhmäkyselyn ja vapaaehtoistoiminnan tulevaisuuksien ennakoitavuuden pilotoinnin perusteella vapaaehtoistoiminnan järjestäjät kaipaavat tukea toimintaympäristön muutosten ennakointiin. Käymme vapaaehtoistoiminnan järjestäjien kanssa vuoropuhelua tapaamisilla, jotka jalkautuvat verkkoon ja alueille. Rohkaisemme vapaaehtoistoiminnan järjestäjiä kehittämään vapaaehtoistoimintaa strategisesti ja ennakoivasti.

Kansalaisareena on Sivistysliitto Kansalaisfoorumin jäsen, joka järjestää koulutusta vapaaehtoistoiminnan tueksi. Kansalaisareenalla on myös edustus Kansalaisfoorumin hallituksessa. Toteutamme Kansalaisfoorumin kanssa jäsenjärjestöillemme ja -yhteisöillemme koulutuksia näiden tarpeiden mukaan.

Tuemme kattojärjestöjä (mm. SOSTE, Kansalaisfoorumi, Siviis) vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuuden tunnistamisessa ja lisäämisessä. Toteutamme sote-alan järjestöammattilaisille ohjelmaa vapaaehtoistoiminnan teemoista SOSTE-risteilyllä, tavoittaen uusia järjestöjä Kansalaisareenan piiriin.

Tuotamme tietoa vapaaehtoistoiminnan tilasta, vaikuttavuudesta ja hyvistä käytännöistä niin Kansalaisareenan verkkosivuille, sosiaalisen median kanaviin kuin sidosryhmiemme kanaviin. Tieto tukee vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä ja on Kansalaisareenan vaikuttamistyön tukena. Jatkamme tutkimus- ja opinnäyteyhteistyötä oppilaitosten (mm. Helsingin yliopiston ja Humanistisen ammattikorkeakoulun) kanssa.

Kansalaisareena jatkaa tutkimus- ja oppinäytenyhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Kansalaisareena tuo asiantuntijuuttaan vapaaehtoistoiminnan kehittämisen- ja tutkimushankkeisiin ja -työryhmiin. Vuonna 2022 näitä ovat SPR:n ja Kirkkohallituksen vapaaehtoistoimintaa kehittävät työryhmät, kehitysvammaliiton Lumoan -hanke ja Diakonissalaitoksen Osallisuutta nuorten ehdoilla -hanke.

Kansalaisareena toimii suomalaisen vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen verkoston edustajana eurooppalaisten vapaaehtoiskeskusten yhteistyöyhdistyksessä eli Centre for European Volunteering CEV:issä, Global Network of National Volunteer Centers -verkostossa sekä International Association for Volunteer Effortissa eli IAVE:ssa.

Tuloksina odotetaan, että vapaaehtoistoiminnan järjestäjät saavat Kansalaisareenan tuottamista tietosisällöistä, palveluista ja toimintamalleista tukea vapaaehtoistoiminnan vahvistamiseen sekä vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuuden tunnistamiseen ja lisäämiseen. Lisäksi odotetaan, että vapaaehtoistoiminnan järjestäjät saavat tukea toimintaympäristön muutosten ennakointiin epävarmassa yhteiskunnallisessa tilanteessa ja onnistuvat Kansalaisareenan tuella kehittämään vapaaehtoistoimintaa ennakoivasti ja pitkäjänteisesti. Uusia vapaaehtoistoiminnan muotoja kehitetään. Jäsenyhteisöjen määrä kasvaa 150:een.

2.3 Vapaaehtoismuotojen kehittäminen

Kansalaisareenan oma vapaaehtoistoiminta on tauolla vuoden 2022 ajan lukuun ottamatta JEP-hankkeen vapaaehtoistoimintaa. Omiin vapaaehtoiisiin säilytetään yhteys. Vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita kannustetaan etsimään vapaaehtoistehtäviä muista järjestöistä Vapaaehtoistyö.fi-sivustolta.

3. Vapaaehtoistoiminta on tunnettua ja houkuttelevaa

3.1 Vapaaehtoisten päivä

YK:n kansainvälistä Vapaaehtoisten päivää vietetään vuosittain 5. joulukuuta, tänä vuonna sitä vietetään Suomessa 3.12. Tavoitteena on, että vapaaehtois- ja vertaistoimijat juhlistaisivat päivää ja haastaisivat ihmisiä kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa matalalla kynnyksellä.

Kansalaisareena sitoo Vapaaehtoisten päivän, Vuoden vapaaehtoinen -kampanjan, sekä kansainväliseen Vertaistuen päivään liittyvän kampanjan yhteneväiseksi kokonaisuudeksi, jotka tukevat toinen toisiaan. Kampanjan tarkoitus on innostaa mahdollisimman monia yhteisöjä tarjoamaan vapaaehtoistoimintaa tai huomioimaan vapaaehtoisia viestinnässään, sekä tuoda sosiaalisessa mediassa esille vapaaehtoistoiminnan monipuolisuutta. Kampanjointi tapahtuu pääasiassa marraskuussa ja joulukuun alussa.

Kansalaisareena kannustaa kampanjaan osallistujia tekemään mahdollisuuksien mukaan Vapaaehtoisten päivänä tai sen lähipäivien aikana muun muassa seuraavia asioita: haastamaan ihmisiä kokeilemaan vapaaehtoistehtäviä, kiittämään omia vapaaehtoisia, somettamaan Vapaaehtoisten päivästä ja näin ollen vaikuttamaan vapaaehtoistoiminnan arvostukseen ja näkyvyyteen.

Kansalaisareena hyödyntää Vapaaehtoisten päivää vaikuttamistyössään nostamalla keskusteluun vapaaehtoistoimintaan liittyviä yhteiskunnallisia kysymyksiä. Vapaaehtoisten päivä on myös sopiva ajankohta mainostaa Kansalaisareenan jäsenyyttä vapaaehtoistoimintaa tarjoaville ja siitä kiinnostuneille tahoille. Kansalaisareenan tunnettuus vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallisena vaikuttajana nousee.

3.2 Vuoden vapaaehtoinen

Kansalaisareena on valinnut Vuoden vapaaehtoisen vuodesta 2013 alkaen. Vuonna 2015 Vuoden vapaaehtoisen sijaan palkittiin Vuoden vertaiskuva. Vuoden vapaaehtoinen -palkinnon saaja toimii seuraavan vuoden ajan vapaaehtoistoiminnan lähettiläänä, sekä osallistuu mahdollisuuksien mukaan seuraavan Vuoden vapaaehtoisen valitsevaan raatiin.

Raadin kymmenen jäsenen valinnassa huomioidaan yhteiskunnan moninaisuus sekä se, että korkean profiilin toimijoina raadin jäsenet vaikuttavat positiivisesti kampanjan ja vapaaehtoistoiminnan näkyvyyteen. Kansalaisareena panostaa siihen, että sekä raadissa että ehdokasasettelussa näkyy vapaaehtoistoiminnan monimuotoisuus.

Vuoden vapaaehtoinen -kampanja on keino sitouttaa ja palkita vapaaehtoisia ja lisätä vapaaehtoistoiminnan arvostusta. Kampanjan markkinoinnissa panostetaan entistä enemmän niihin vapaaehtoistoimintaa tarjoaviin yhteisöihin, joita Kansalaisareenan on yleensä haastavampi tavoittaa. Kampanja toteutetaan kolmikielisenä (suomi, ruotsi ja englanti) aikaisemman kaksikielisen (suomi ja ruotsi) toteutuksen sijaan.

Kampanja alkaa elokuussa kuukauden kestäväällä ehdokasasettelulla. Kampanjan seuraava vaihe, kuukauden kestävä äänestys, alkaa lokakuussa. Vuoden vapaaehtoinen julkaistaan ja palkitaan joulukuun alkupuolella, Vapaaehtoisten päivän tienoilla.

Kampanja tavoittaa vapaaehtoistoimijat eri puolilla Suomea ja eri sektoreilla, ja vapaaehtoistoiminnan monimuotoisuus heijastuu ehdokasasettelussa. Kampanjaan osallistuu 10 000 ihmistä eri puolilta Suomea ehdottamalla tai äänestämällä Vuoden vapaaehtoista. Ehdokkaiden määrä pysyy välillä 60 - 100. Kampanja saa näkyvyyttä valtakunnallisessa, paikallisessa ja sosiaalisessa mediassa niin ehdokasasettelu-, äänestys- kuin palkintovaiheessa.

3.3 Vertaistuen päivä

Yhdysvalloista lähtöisin olevaa kansainvälistä Vertaistuen päivää (Global Peer Supporter Celebration Day) vietetään vuosittain maailmalla lokakuun kolmannen viikon torstaina (20.10.2022). Päivä on vuosittainen vertaistoiminnan ja -tuen juhlapäivä myös Suomessa. Juhlapäivän tarkoituksena on huomioida ja juhlistaa vertaistukijoiden tekemää arvokasta työtä ihmisten hyvinvoinnin tukemisessa. Näin vertaistukija ja hänen tekemänsä työ saavat ansaitsemansa kiitoksen. Tavoitteena on myös lisätä ammattilaisten ymmärrystä ja osaamista vertaistuesta ja vertaistoiminnasta.

Toiminta: Vertaistuen päivän yhteydessä järjestettävässä Suuri kiitos -kampanjassa Kansalaisareena kannustaa vertaistoiminnan parissa toimivia yksilöitä ja yhteisöjä kiittämään vertaistukijoita. Huomioiminen voi tapahtua eri tavoin eli esimerkiksi lähettämällä kiitoskortin tai -viestin tai kutsumalla vertaistukijan tapaamiseen kahvikupin äärelle. Ammattilaisille järjestetään koulutuksellinen seminaari tai webinaari. Valikkoverkoston alueelliset ryhmät huomioivat lisäksi Vertaistuen päivän toiminnassaan. Vertaistuen päivän ja Suuri kiitos -kampanjan toivotaan näkyvän myös mediassa. Valikkoverkoston vertaistoiminnan osuuden kasvaessa Vertaistuen päivän kampanja on siirtynyt osaksi valikkotoimintaa. Valikkoverkoston vertaistoiminnan osuus ja Vertaistuen päivä tukevat toisiaan.

Tuloksina odotetaan, että vertaistukijoina toimivat ymmärtävät työnsä merkityksen ja saavat siitä laajempaa kiitosta. Lisäksi odotetaan, että uudet ihmiset kiinnostuvat vertaistukitoiminnasta, ja että ammattilaisten osaaminen vertaistukitoiminnan kehittämisestä ja lisäämisestä kasvaa.

4. Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat

4.1. Vapaaehtoistyö.fi – vapaaehtoistyön edistäminen digialustan avulla 2020–2022

Kirkkopalvelut ry:n kanssa yhteisessä Vapaaehtoistyö.fi – vapaaehtoistyön edistäminen digialustan avulla -hankkeessa on vuonna 2020 lanseerattu sähköinen vapaaehtoistehtävien välitykseen erikoistunut Vapaaehtoistyö.fi-verkkopalvelu. Vapaaehtoistyö.fi-toiminnosta tarjotaan vapaaehtoistoiminnan järjestäjille kaksi erilaista versiovaihtoehtoa samalla alustalla: avoin perusversio ja enemmän ominaisuuksia tarjoava maksullinen laaja versio.

Hankkeen tavoitteena on luoda Suomen kattavin vapaaehtoistehtävien verkkovälitysalusta, jossa tehtäviä ilmoittavat yhdistykset, järjestöt, seurakunnat, kaupungit ja kunnat. Tavoitteena on, että yhä useampi ihminen löytää vapaaehtoistoiminnan pariin Vapaaehtoistyö.fi-palvelun kautta, ja että käyttäjät löytävät aiempaa monipuolisemman vapaaehtoistehtävien tarjonnan yhdistetyltä verkkoalustalta. Erityisesti järjestöjen tehtävien tarjoajien määrän odotetaan kasvavan vuosittain 10 %.

Yhteisen alustan avulla myös vapaaehtoistyön tunnettuuden ja näkyvyyden odotetaan lisääntyvän. Palvelua markkinoidaan vuosittain valtakunnallisen radiokampanjan, maksetun somemainonnan ja muun viestinnän avulla. Sivuston kävijöiden määrässä odotetaan vuosittaista 20 %:n lisäystä. Kattavan markkinoinnin ja vapaaehtoistoiminnan tunnetuksi tekemisen avulla myös vapaaehtoistoimintaan aiemmin osallistumattomat ihmiset löytävät vapaaehtoistyön ja pääsevät osallisiksi vapaaehtoistoiminnan hyvinvointivaikutuksista.

Hankkeen tuloksina odotetaan, että vapaaehtoistehtävien ilmoittaminen helpottuu ja että vapaaehtoistehtävien tarjoajat saavat tukea toiminnan organisoimiseen ja laadun kehittämiseen. Tavoitteena on, että vapaaehtoistehtäviä tarjoavat tahot verkostoituvat eri paikkakunnilla keskenään ja mahdollisesti valikkoryhmien kanssa, jolloin he saavat tukea vapaaehtoisten rekrytointiin ja motivointiin, vapaaehtoistoiminnasta viestimiseen ja esim. koulutusten järjestämiseen.

Vuonna 2022 kehitetään mm. palvelun tekoälytoimintoja, tilastointiominaisuuksia sekä "konehuoneen" eli CMS:n ominaisuuksia verkkosivujen parempaa hallintaa ja visualisuutta varten. Kiinnitämme myös huomiota saavutettavuuden parantamiseen (mm. Alt-tekstit kuviin). Myös palvelua ja sen käytettävyyttä kehitetään edelleen koko hankkeen ajan: kehittäminen pohjautuu saatuun palautteeseen ja kyselyihin.

Alustan käyttöä tuetaan edelleen toteuttamalla käyttäjäneuvontaa ja käyttökoulutuksia tarpeen mukaan. Vuonna 2021 lanseerattuja Onnistumisen iloa vapaaehtoistoimintaasi - koulutuswebinaareja järjestetään kesää (kesä-heinä-elo) lukuun ottamatta kuukausittain. Koulutuswebinaareissa syvennyttään vapaaehtoisten rekrytointiin, motivointiin ja sitouttamiseen, yhteistyön hyötyihin, tilastojen käyttöön sekä vapaaehtoistoiminnan hyvinvointivaikutuksiin. Webinaarien loppupuolella pidetään kattava Vapaaehtoistyö.fi-palvelun käyttökoulutus. Osallistujia on yhteensä arviolta 200 henkilöä.

Vapaaehtoisille teetetään vuosittain laaja kysely, jossa käyttäjäpalautteen lisäksi kysytään mm. vapaaehtoistoiminnan hyvinvointivaikutuksista. Vastaaajia odotetaan vuosittain yli 1000. Kyselyn pohjalta luomme työkaluja, joiden avulla vapaaehtoistoiminnan koordinaattorit voivat entistä paremmin huolehtimaan vapaaehtoisten hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Vuonna 2022 valmistuu Kansalaisfoorumien kanssa yhteistyössä tehdyn vapaaehtoisten hyvinvointiprojektin tuotoksena mm. digitaalinen Vapaaehtoisten hyvinvointi -opas.

4.2. JEP – Nuorten hanke

JEP – nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta on valtakunnallinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on lisätä alle 18-vuotiaiden osallistumista vapaaehtoistoimintaan kehittämällä vapaaehtoistoinnasta yhä enemmän nuoria houkuttelevaa ja aidosti osallistavaa. Kehittämistyötä tehdään yhdessä nuorten, vapaaehtoistojien sekä paikallisten verkostojen kanssa.

Päätavoite on lisätä vapaaehtoistointaa tarjoavien organisaatioiden osaamista alaikäisten nuorten vapaaehtoistoinnin kehittämistä ja koordinoimisesta. Vuoden 2022 aikana järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kolme webinaaria, joiden tavoite on käsitellä nuorten vapaaehtoistointaa eri näkökulmista. Aihealueiden toivotaan nousevan yhteistyötahoilta. Alustavia ideoita on ollut mm. nuorten itsensä järjestämä webinaari sekä osaamismerkkiin liittyvä webinaari. Lisäksi Valikkoverkoston ohella tarvitaan erillinen verkosto kehittämään nimenomaan nuorten vapaaehtoistointaa, sillä hyvin laaja-alaisen Valikkoverkoston toiminnasta ei ole mahdollisuutta irrottaa aikaa yhden ikäryhmän toiminnan kehittämiseen. Nuorten vapaaehtoistoinnin kehittämisen verkosto muodostetaan sparrausryhmän jäsenistä sekä muista asiasta kiinnostuneista.

Hankkeen tavoitteena on muodostaa Nuorten raati mm. Discord-alustalle, jossa nuorten on mahdollista päästä vaikuttamaan vapaaehtoistoinnin tulevaisuuteen haluamallaan tavalla esim. osallistamalla kyselyihin ja keskusteluihin. Tavoitteena on, että vuoden 2022 aikana nuorten raadissa on kaksikymmentä aktiivista jäsentä ympäri Suomea. Nuorilla on mahdollista päästä vaikuttamaan myös sosiaalisen median alustan TikTokin kautta, johon rekrytoidaan nuoria sisällöntuottajiksi. Nuorten tuottama sisältö voi olla heidän kokemuksiaan vapaaehtoistoinnasta tai toiveita siihen liittyen. Tavoitteena on lisätä nuorten tietämystä vapaaehtoistoinnin vaihtoehdoista ja mahdollisuuksista. Nuorten raadin jäseniä pyritään osallistamaan myös hankkeen muuhun toimintaan, kuten ohjausryhmätyöskentelyyn. Nuoria etsitään mukaan toiminnan kehittämiseen hyödyntäen erilaisia sosiaalisen median kanavia sekä vapaaehtoistyö.fi-sivustoa.

Hankkeen ensimmäinen sparrausryhmä aloitti toimintansa syyskuussa 2021. Sparrausryhmä toimii kesäkuuhun 2022 asti ja syyskuussa 2022 muodostetaan toinen ryhmä.

Sparrausryhmien jäsenet ovat nuorten vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä kiinnostuneita vapaaehtoistoiminnan organisaatioita ympäri Suomea, jotka lähtevät rohkeasti kokeilemaan erilaisia tapoja tavoittaa ja osallistaa nuoria mukaan vapaaehtoistointaan.

Sparraustapaamisia järjestetään ryhmämuotoisesti kuuden viikon välein sekä tarvittaessa järjestetään yksilöllisiä tapaamisia organisaatioiden kehittämistyön tueksi.

Sparraustapaamisissa jaetaan kokemuksia nuorten vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä sekä siihen liittyvistä kokeiluista.

Vuoden 2022 aikana otetaan käyttöön digitaalinen osaamismerkki Open Badge Factory -alustalla. Osaamismerkkiä kehitetään työryhmässä, johon kuuluu eri alojen asiantuntijoita mm. Opintokeskus Siviksestä. Osaamismerkkin tavoitteena on määrittää ja tehdä näkyväksi nuorten vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen vaadittava osaaminen. Osaamismerkki on suunnattu vapaaehtoistoiminnan organisaatioiden työntekijöille, ensisijaisesti vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreille.

Hankkeessa tehdään aktiivista verkostotyötä, jotta tieto nuorten vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä saadaan leviämään laajalle. Lisäksi hanke viestii aktiivisesti sekä omista että yhteistyökumppaneiden tekemistä kokeiluista sosiaalisen median kanavissa ja Kansalaisareenan verkkosivuilla sekä kannustaa muitakin toimijoita mukaan kehittämistyöhön. Viestinnän tavoitteena on myös herättää yhteiskunnallista keskustelua nuorten osallistumisesta vapaaehtoistointaan sekä kannustaa nuoria toimimaan vapaaehtoistoiminnan kentällä.

Hankkeessa on laadittu arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti toimintaa arvioidaan systemaattisesti niin laadullisten kuin määrällisten mittareiden avulla.

4.3. Muu kehittämistyö

Kansalaisareena käynnistää ajankohtaisia hankkeita vapaaehtoiskentän tukemiseksi. Muutokset toimintaympäristössä ja rakenteissa tarjoavat mahdollisuuksia

vapaaehtoistoiminnalle. Kansalaisareena seuraa aktiivisesti vapaaehtoistoiminnan kenttää ja kuuntelee jäsenjärjestöjensä tekemiä aloitteita toiminnan kehittämiseksi.

Kansalaisareena on hakenut STEAlta kevään 2021 haussa uutta hanketta *Ennakoinnilla kohti tulevaisuuskestävää vapaaehtoistoimintaa*. Hankkeen tarkoituksena on tehdä demokraattisen ennakointityön kautta vapaaehtoistoiminnasta tulevaisuuskestävää ja löytää uusia vapaaehtoistoiminnan muotoja myös yhteisöihin, joissa vielä ei ole vapaaehtoistoimintaa. Hanke on laaja ja toteutuessaan edistää vahvasti vapaaehtoistoimintaa.

Hankkeessa pilotoidaan ennakointityökaluja ja herätetään tulevaisuusajattelua järjestöissä, palveluntuotannossa ja kunnissa. Parhaat ennakointityökalut kootaan yhteen. Viestinnällä, verkostotyöllä ja koulutuksella ennakointityö juurrutetaan kiinteäksi osaksi vapaaehtoistoiminnan kenttää sekä järjestö- ja julkisen sektorin yhteistyötä.

5. Viestintä

Viestinnän strategiset tavoitteet ovat:

- Tavoitteena on olla keskeinen yhteiskunnallinen vapaaehtoistoiminnan vaikuttaja Suomessa, joka edistää vapaaehtoistoiminnan ja -toimijoiden asemaa ja poistaa esteitä vaikuttaen eri verkostoissa sekä poliittisessa ja yhteiskunnallisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.
- Tavoitteena on vapaaehtoistoiminnan näkyväksi ja tunnetuksi tekeminen.
- Tavoitteena on, että jäsenyhteisöt ja muut vapaaehtoistoimintaa edistävät tahot saavat tukea, tietoa ja neuvontaa vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista, merkityksestä ja arvosta.

Viestintä on kytketty yllä oleviin tavoitteisiin, ja se on merkittävä keino Kansalaisareenan tavoitteiden saavuttamisessa. Viestintää kehitetään vastaamaan entistä paremmin vaikuttamistyön vaatimuksiin. Kansalaisareena tekee vapaaehtoistoimintaa, sen asemaa ja merkitystä tunnetuksi yhdessä Valikko- ja muun kumppanuusverkoston, vapaaehtoisen ja omaehtoisen toiminnan aktiivien, vapaaehtoiskeskusten, eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Valikkotoiminnan ja Vapaaehtoistyö.fi-verkkoalustan viestinnästä kerrotaan luvuissa 2.1 ja 4.

Vaikuttajaviestintää tehdään lobbaamalla, lausunnoin ja kannanotoin, tiedotteilla, blogeilla ja muilla kirjoituksilla, verkkosivuilla, sähköpostitse sekä somessa. Viestintä on jatkuvaa viestimistä eri kanavissa vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista, toiminnan edellytyksistä, epäkohdista ja kehittämisen kohteista, Kansalaisareenan ja yhteistyökumppaneiden järjestämistä vapaaehtoistoiminnan keskeisistä seminaareista/webinaareista, tapahtumista ja kampanjoista, vapaaehtoistointaan liittyvistä ilmiöistä sekä tutkimus- ja kehittämistuloksista.

Vapaaehtoistoiminnan kehittämistä Suomessa edistetään niin Valikkoverkoston ja hankkeiden kautta kuin yleistoiminnassakin. Jäsenyhteisöjä ja koko vapaaehtoistoiminnan kenttää tuetaan tuottamalla Kansalaisareenan verkkosivuille tietoa vapaaehtoistoiminnan merkityksestä, vapaaehtoistoiminnan lainsäädännön muutoksista sekä vapaaehtoistoiminnan hyvistä käytännöistä. Vastaavasti jäsenyhteisöjen hyviä käytäntöjä tuodaan esille ja levitetään Kansalaisareenan viestintäkanavissa. Monenlainen yhteistyö antaa mahdollisuuden lisätä vaikuttavuutta. Viestintää kohdennetaan ruotsinkielisille, mutta myös muulle väestölle, kuten venäjän, englannin ja arabian kieltä puhuville henkilöille.

Vapaaehtoistoiminnan tunnetuksi ja houkuttelevaksi tekemisessä painottuvat erityisesti media- ja markkinointiviestintä sekä tapahtuma- ja kampanjaviestintä. Tavoitteena on laajentaa vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä valtakunnallisissa ja alueellisissa medioissa. Tämä työ on jatkuvaa ja pitkäjänteistä.

Merkittäviä viestintäkampanjoita alkuvuonna 2022 ovat oikeusministeriön Vapaa! – Fri! - hankkeen ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa yhteistyössä tehtävä kampanja, sekä Kansalaisareenan korona-exit-kampanja, jonka tarkoituksena on tukea vapaaehtoistoiminnan kenttää korona-aikana omaksuttujen uusien käytäntöjen vahvistamisessa, uusien vapaaehtoisten sitouttamisessa ja vanhojen innostamisessa. Loppuvuoden viestintäkampanjoita ovat mm. Vuoden vapaaehtoinen, Kansainvälisen vertaistuen päivä sekä Vapaaehtoisten päivä.

Kampanjaviestintää kehitetään edelleen vahvistamalla yhteistyötä sosiaalisen median vaikuttajien, yhteiskunnallisen markkinoinnin osaajien ja palveluja tarjoavien kanssa.

Mediaviestintää tehdään perinteisissä tiedotusvälineissä, uutiskirjeissä, Kansalaisareenan verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa (Facebook, Twitter, Instagram jne.).

Kansalaisareenan verkkosivuja kehitetään sekä sisällöllisesti että rakenteellisesti.

Verkkoareenaa ja sen kieliversioita kehitetään vastaamaan paremmin lukijoiden tarpeita.

Verkkosivujen sisällöistä ja käytettävyydestä tehdään käyttäjätutkimus. Kansalaisareena jatkaa yhteistyötä Humanistisen ammattikorkeakoulun Vapaaehtoisjohtamisen linjan kanssa, ja opiskelijoiden blogeja julkaistaan Kansalaisareenan verkkosivuilla.

Myönteiset tarinat vapaaehtoisuuden merkityksestä ovat esillä mm. verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Tavoitteena on saada niitä yhä enemmän myös perinteisiin medioihin, osallistua vapaaehtoistoimintaan liittyvien aiheiden käsittelyyn entistä enemmän ja yrittää luoda teemaan liittyviä ilmiöitä myös itse.

- Vuoden vapaaehtoinen -kampanjan medianäkyvyys kattaa valtakunnallisen, paikallisen ja alueellisen sekä sosiaalisen median entistäkin kattavammin.
- Vapaaehtoisten päivän tapahtumien onnistumista seurataan medianäkyvyyden perusteella.
- Kansainvälinen vertaistuen päivä näkyy valtakunnallisessa, alueellisessa sekä sosiaalisessa mediassa.
- Verkkosivujen kävijämäärä lisääntyy 10 % edellisvuodesta.
- Valtakunnallista uutiskirjettä lähetetään 7–9 kertaa ja kirjeen levikki kasvaa 5–10 %.
- Sosiaalisen median seuraajamäärät jatkavat kasvuaan (Twitter-, Facebook- ja Instagram-tilit jokainen 10 %).
- Vapaaehtoistoiminnan näkyvyys valtakunnallisessa mediassa lisääntyy.

Viestinnän seuranta ja tuloksien mitattavuutta tarkastellaan muun muassa käytössä olevien analytiikkatyökalujen, mediaseurannan, kyselyiden ja tutkimusten keinoin säännöllisesti resurssien puitteissa.

6. Henkilöstö, hallinto ja talous

6.1 Henkilöstö

Kansalaisareena tarjoaa työntekijöilleen innostavan työyhteisön, jossa pääsee näköalapaikalla tekemään merkityksellistä työtä kansalaisvaikuttamisen parissa. Työntekijöiden vahva sitoutuminen mahdollistaa myös vapaaehtoisten ja verkostojen osallistumisen toimintaan.

Kansalaisareenan työilmapiiri on erittäin hyvä ja edelleen panostetaan avoimuuteen ja yhdessä kehittämiseen. Henkilöstön yhteisiä kehittämisspäiviä pidetään tarpeen mukaan, vähintään kaksi vuodessa. Näissä katselmoidaan ajankohtaisia aiheita työhyvinvoinnin osalta, päivitetään henkilöstöasiakirjat ja lisätään toistemme osaamista.

Kansalaisareenan yleistoiminnassa työskentelee toiminnanjohtaja, järjestöpäällikkö ja osa-aikainen järjestöassistentti, viestintäpäällikkö sekä yhteiskuntasuhteiden asiantuntija. Valikkotoiminnassa työskentelee aluetoiminnan päällikkö ja aluetoiminnan suunnittelija sekä osa-aikainen järjestöassistentti. Vapaaehtoistyö.fi -hankkeessa työskentelee projektisuunnittelija. Nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta -hankkeessa työskentelee projektipäällikkö ja projektisuunnittelija. Lisäksi Kansalaisareena tarjoaa tilanteen mukaan työpaikan harjoittelijoille ja työkokeilijoille.

6.2 Hallinto

Hallitus kokoontuu keskimäärin 10 kertaa, ja se seuraa ja arvioi toimintaa säännöllisesti. Hallitus kehittää myös mittareita oman toiminnan arviointiin. Vuonna 2022 pidetään 2 hallituksen ja henkilöstön yhteistä kehittämissiltapäivää, jossa suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa sekä työstetään uutta strategiaa yhdessä. Strategiatyöskentely aloitetaan keväällä. Hallituksen jäsenten laajaa asiantuntemusta hyödynnetään Kansalaisareenan toiminnassa monipuolisin tavoin.

Sääntömääräiset yhdistyksen kokoukset pidetään keväällä ja syksyllä.

6.3 Talous

Kansalaisareenan rahoituspohja on pääsääntöisesti STEA-avustusten varassa. Jäsenmaksujen määräytymisen perusteet vuodelle 2022 valmistellaan vuoden 2021 aikana. Tavoitteena on kartoittaa rahoituksen vahvistamiseksi mahdollisuuksia muun muassa yritys yhteistyön sekä oman varainhankinnan aloittamista. Varainhankinnassa suositaan kokeilevaa ja ketterää kehittämistä.

Yleisavustuksen piirissä ovat Kansalaisareenan yleistoiminta ja hallinto. Yleisavustuksena yleistoimintaan on haettu 292 386 euroa. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikkoverkoston toimintaan on haettu 120 784 euron avustus. Kansalaisareena toteuttaa vapaaehtoistyö.fi-toimintoa yhdessä Kirkkopalvelut ry:n kanssa ja saa avustuksen siirtona omaa osuuttaan koskevat toimintavarat, noin 68 000 euroa. Nuorten hankkeen budjetti vuodelle 2022 on 129 127 euroa.

Kansalaisareenan toiminnan luonteesta johtuu, että verkostoitumisesta, tiedon levittämisestä, vähävaraisten sekä pienten ja toimintaansa vasta suunnittelevien ryhmien tukemisesta, ohjaamisesta ja konsultoisesta ei ole mahdollista periä maksuja. Seminaarit- ja webinaarit ovat lähtökohtaisesti maksuttomia, jotta tilaisuuksiin voitaisiin vapaaehtoistoiminnan kentältä ja ruohonjuuritasolta osallistua mahdollisimman laajasti.